

ЗВІТ
за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання
внутрішньо переміщених осіб на базі Турівської гімназії Теофіпольської
селищної ради

26 січня 2024

с. Турівка

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадових осіб балансоутримувача (власника): Майдан Мирослави Валентинівни – директора комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Теофіпольської селищної ради, керівника МТП та Кротевич Тетяни Петрівни – соціального працівника даної установи.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Турівська гімназія Теофіпольської селищної ради.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Центральна, 33А, с. Турівка, Хмельницький район, Хмельницька область.

Форма власності: комунальна.

Балансоутримувач (власник): Теофіпольська селищна рада.

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції: розпорядженням Хмельницької ОВА №892/2023-р від 07.11.2023 внесено до Переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у Хмельницькій області.

Попередній моніторинговий візит здійснювався 21 червня 2023 року.

З трьох рекомендацій, що надавалися за результатами попереднього моніторингового візиту, Теофіпольською селищною радою та адміністрацією МТП виконані в повному обсязі всі, а саме:

- кімнати ВПО звільнено від зайвих меблів;
- підготовлено і направлено листи звернення до благодійних організацій та Хмельницької районної державної адміністрації щодо забезпечення мешканців МТП кімнатними меблями, зокрема шафами і тумбочками для речей;
- проведено окремий кабель для підключення кухонних електроприладів, що забезпечило потрібну потужність електромережі в кухонному приміщенні та розвантажило електромережу в кімнатах проживання ВПО.

Розташування

МТП розміщено на першому і другому поверсі двоповерхової будівлі колишньої гімназії, яка розташована у центрі населеного пункту в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: 10 хв пішої ходи до фельдшерсько-акушерського пункту та магазину, 1 хв до зупинки громадського транспорту. Однак, школа та дитячий садочок розташовано на відстані 4 км від закладу (відбувається підвіз дітей шкільним автобусом), аптека – 8 км, а центр первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та міська лікарня – 9 км у смт. Теофіполь.

Наповненість

МТП розраховано на 40 місць. На момент візиту в закладі мешкає 25 ВПО: сім чоловіків, 11 жінок, двоє дітей дошкільного та п'ятеро дітей шкільного віку (11 хлопчиків та шість дівчат). Серед ВПО вісім осіб літнього/пенсійного віку, три особи з інвалідністю.

Облік мешканців МТП ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі.

Закладу компенсуються видатки на комунальні послуги, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

В МТП розроблені, але поки що не укладені типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТП облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення. У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

У закладі наявне власне опалення від твердопаливного котла.

Водозабезпечення: холодна вода подається централізовано. Гаряча вода забезпечується бойлерами. На випадок перебоїв з водопостачанням у закладі наявний резервуар з водою.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – 2 генератори загальною потужністю 16 кВт.

В будівлі наявні вентиляційні шахти та вентиляційні решітки.

В МТП наявні сміттєві баки та забезпечено вивіз сміття.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. В МТП облаштовані їдальня та загальнодоступне окреме кухонне приміщення, яке обладнане необхідним інвентарем, зокрема:

двома стаціонарними електричними плитами для приготування їжі на чотири конфорки кожна, однією мікрохвильовою піччю, шістьма холодильниками та одним бойлером (фото 1-4). Електричні чайники наявні в кожній кімнаті.

В кухні наявні мийка, столи, шафи та кухонний інвентар. Однак, було встановлено, що в кухонному приміщенні не вистачає кухонних меблів (шаф, навісних полицок/тумб) та потребують заміни кухонні столи.

Санітарія та гігієна

МТП облаштоване одним санітарно-гігієнічним приміщенням, якого недостатньо для задоволення потреб мешканців МТП (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб).

Санітарно-гігієнічна кімната розташована на першому поверсі МТП і облаштована однією душовою кабінкою, вмивальником, бойлером та двома туалетними кабінками по одному туалету кожна (фото 5-7). Санітарно-гігієнічна кімната і туалетні кабінки мають засувки/замки.

На момент моніторингу в МТП працює дві пральні машини та визначено місце для сушки речей, що також не відповідає вимогам Порядку функціонування місць тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб (наявність двох пральних машин на 20 осіб).

Однак, в МТП з метою приведення умов проживання у відповідність до мінімальних стандартів, ведуться підготовчі роботи для облаштування додаткових санітарно-гігієнічних кімнат, обладнаних, зокрема й двома додатковими душовими кабінами, та роботи з облаштування соціальної пральні, де буде встановлено ще три пральних і одну сушильну машину.

Температура в житлових приміщеннях МТП підтримується відповідно до сезону.

Мешканці встановили графік чергування і своїми силами забезпечують прибирання та підтримку чистоти.

Протипожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявний план евакуації та вогнегасники, однак відсутня аптечка першої медичної допомоги.

В МТП відсутнє власне укриття, також відсутнє будь-яке укриття на відстані 500 м. У разі небезпеки під час повітряної тривоги мешканці користуються правилом двох стін.

Безбар'єрність

В закладі наявний пандус, який не відповідає вимогам пункту 5.3.2 ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд, а приміщення не облаштовані засобами безперешкодного доступу, зокрема санітарно-гігієнічна кімната не обладнана для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення. Втім в МТП проводяться ремонтні роботи з приведення умов проживання ВПО відповідно до Порядку функціонування МТП, в тому числі, й щодо облаштування для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення окремої санітарно-гігієнічної кімнати (фото 8-9).

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані в 10 окремих приміщеннях (колишніх навчальних аудиторіях). ВПО проживають в кімнатах розміром від 30 до 60 кв. м в кількості від однієї до шести осіб (фото 10-12).

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах. Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами, розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах. Розміщення в одній кімнаті осіб різної статі не виявлено.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях.

В кожному приміщенні облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць, окрім кімнати, де проживає багатодітна родина з чотирма дітьми. Під час особистого спілкування з'ясовано, що батьки і діти задоволені умовами в кімнаті і не потребують розселення.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матраци, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, столи, стілець тощо). Однак було встановлено, що мешканці користуються переважно старими шкільними меблями. Кількість цих меблів не достатня для задоволення потреб мешканців. Щодо якості, ці меблі потребують заміни.

Зі слів адміністрації МТП, керівництво самостійно зверталось до міжнародних і національних гуманітарних організацій, органів місцевої державної влади, однак поки не отримали необхідних меблів.

Дозвілля

В МТП наявні місця проведення зборів, зокрема приміщення їдальні та фое першого і другого поверхів. Також наявна власна огорожена територія.

В закладі відсутні місця для організації дозвілля та дистанційного навчання для дітей, а також надання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг.

Однак, керівник МТП повідомила, що в рамках заходів щодо приведення умов проживання мешканців МТП до мінімальних стандартів, планується обладнати відповідні приміщення.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні МТП наявний інформаційний стенд для всебічного інформування мешканців, однак він потребує відповідного інформаційного наповнення.

В МТП визначено порядок звернень і порядок розгляду звернень, встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями, зокрема встановлено скриньку для надання звернень, створено вайбер-групу та відбувається інформування мешканців щодо їхніх прав, можливостей, аварійних і надзвичайних ситуацій тощо.

Відповідно до інформації, отриманої від адміністрації та мешканців МТП, ВПО надаються послуги і забезпечуються першочергові потреби, зокрема гуманітарна допомога надається:

комунальною установою громади «Центр надання соціальних послуг», Теофіпольською селищною радою, Хмельницьким осередком Благодійного фонду «РОКАДА», УВКБ ООН, Міжнародною організацією з міграції МОМ, благодійною організацією «Благодійний фонд «Карітас-Хмельницький УГКЦ», благодійною організацією «Благодійний фонд «Право на захист», Швейцарсько-українським гуманітарним фондом MEDAIR, міжнародним благодійним фондом «Руки друзів» та благодійною організацією «Благодійний фонд «Посмішка ЮА».

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Не всі мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями, однак всі мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Семеро дітей навчаються у місцевих навчальних закладах та двоє дітей відвідують садочок.

Для потреби дистанційного навчання у МТП наявний безкоштовний інтернет. У дітей наявні технічні засоби для дистанційного навчання (планшети, надані МОМ).

В закладі відсутні приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано одного мешканця МТП, на обліку в Державній службі зайнятості знаходиться одна ВПО.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 7 особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

Мешканці не піднімали питань/проблем щодо умов проживання в закладі. В той же час мешканцями було озвучено потребу у забезпеченні меблями.

Правопросвітницькі заходи проведено для 10 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

Також мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи представництва Уповноваженого Верховної Ради з прав людини в Хмельницькій області, надано відповідні інформаційні матеріали.

Загальні потреби МТП:

- забезпечення кухонного приміщення кухонними меблями, зокрема шафами, тумбочками, столами, навісними шафами і полочками;
- забезпечення ВПО меблями особистого користування, зокрема шафами комодами, приліжковими тумбочками, стільцями та столами.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Хмельницькій ОВА:

- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення МТП кухонними меблями (шафами, тумбочками, столами, навісними шафами і полочками) та меблями особистого користування (шафами комодами, приліжковими тумбочками, стільцями та столами);

Теофіпольській селищній раді:

- під час проведення ремонтних робіт з метою приведення умов проживання ВПО у відповідність до мінімальних стандартів, врахувати вимоги безбар'єрності та доступності приміщень МТП, визначених Порядком функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб;

– укласти типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП;

– забезпечити наявність наявного у приміщенні МТП інформаційного стенду актуальною для ВПО інформацією, зокрема щодо адреси, контактних номерів телефонів, офіційних веб-сайтів екстрених, соціальних служб, закладів охорони здоров'я, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів освіти, соціальної, психологічної, правової допомоги тощо;

– забезпечити наявність у МТП аптечки першої медичної допомоги.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Олег ШАПОВАЛОВ

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Φοτο 7

Φοτο 8

Φοτο 9

Φοτο 10

Φοτο 11

Φοτο 12

